

PHÁT TRIỂN DU LỊCH TỈNH NGHỆ AN SAU ĐẠI DỊCH COVID-19

TRẦN THỊ HỒNG LAM, TRẦN THỊ THANH TÂM

Đại dịch COVID-19 đã khiến ngành Du lịch Việt Nam nói chung và tỉnh Nghệ An nói riêng bị ảnh hưởng nặng nề. Trong bối cảnh hiện nay, ngành Du lịch tiếp tục thúc đẩy các hoạt động du lịch nội địa và quốc tế gắn với bảo đảm an toàn, chuẩn bị từ sớm, từ xa các giải pháp chuyển trạng thái dần thích ứng với bối cảnh bình thường mới. Bài báo này đánh giá thực trạng phát triển du lịch tỉnh Nghệ An giai đoạn 2018-2021 từ đó đề xuất một số giải pháp đối với du lịch địa phương, chính quyền các cấp, doanh nghiệp du lịch, cơ sở hạ tầng và chuyển đổi số để đưa ngành Du lịch của Tỉnh phục hồi và phát triển bền vững.

Từ khóa: Phát triển du lịch, phục hồi du lịch, Du lịch tỉnh Nghệ An

DEVELOPING THE TOURISM OF NGHE AN PROVINCE AFTER COVID-19 PANDEMIC

Tran Thi Hong Lam, Tran Thi Thanh Tam

Tourism plays an essential role in economic development. After the COVID-19 pandemic, the tourism of Vietnam and of Nghe An province in particular are adversely affected. At present, the hospitality industry is promoting domestic and international travel activities in align with safety, early preparing solutions to move forward and adapt to the new normal. The paper assesses the situation of tourism in Nghe An province in the period of 2018-2021, and proposes recommendations for local authorities, enterprises, infrastructure and digital transformation to help the tourism industry recover and develop sustainably.

Keywords: Tourism development, tourism recovery, tourism of Nghe An province

Ngày nhận bài: 10/8/2022

Ngày hoàn thiện biên tập: 30/8/2022

Ngày duyệt đăng: 8/9/2022

Đặt vấn đề

Khi đại dịch COVID -19 xảy ra, du lịch là một trong những lĩnh vực đầu tiên bị ảnh hưởng sâu sắc, vì các biện pháp ngăn chặn vi rút được đưa ra đã dẫn đến việc ngừng hoạt động du lịch gần như hoàn toàn.

Thời gian qua, đại dịch COVID -19 đã gây hệ lụy, ảnh hưởng tiêu cực đến ngành Du lịch nói riêng và đối với kinh tế - xã hội tỉnh Nghệ An nói chung. Số lượt khách du lịch tại tỉnh Nghệ An năm 2021 giảm 27,88% (-1.112 nghìn lượt khách) và doanh thu lưu

trú đạt 528 tỷ đồng, giảm 34,49% (-278 tỷ đồng) so với năm 2020. Để hoạt động du lịch được phục hồi hiệu quả sau dịch COVID-19 và thích ứng với trạng thái bình thường mới, Việt Nam chính thức mở cửa trở lại hoạt động du lịch quốc tế vào ngày 15/03/2022. Tỉnh Nghệ An đã, đang thực hiện các biện pháp để xây dựng một mô hình du lịch phát triển bền vững hơn, linh hoạt hơn, đặc biệt là các doanh nghiệp và địa phương; Xác định cần có các kế hoạch hỗ trợ phục hồi bền vững du lịch, thúc đẩy quá trình chuyển đổi số và chuyển sang một hệ thống du lịch xanh hơn.

Phát triển ngành Du lịch tỉnh Nghệ An giai đoạn 2018-2021

Năm 2021, đại dịch COVID-19 tiếp tục hoành hành, tốc độ lây lan nhanh, nguy hiểm, diễn biến phức tạp trên diện rộng khiến hoạt động du lịch gặp rất nhiều khó khăn. Do ảnh hưởng của dịch COVID-19 nên chính sách kích cầu du lịch của nước ta phải tạm dừng để tiếp tục thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch, chưa mở cửa du lịch quốc tế. Từ cuối tháng 4/2021, dịch COVID-19 bùng phát trở lại khiến một số địa phương phải thực hiện giãn cách xã hội trong đó có tỉnh Nghệ An, nhiều du khách hủy tour, nhiều sự kiện văn hóa bị hủy bỏ và một số địa điểm tham quan phải đóng cửa... Chính vì vậy, số lượt khách du lịch đến tỉnh Nghệ An giảm rất nhiều.

Trước đại dịch COVID-19, số lượt khách đến du lịch tại tỉnh Nghệ An tăng đều hàng năm. Theo số liệu Bảng 1 cho thấy, năm 2019, số lượt khách du lịch do các cơ sở lưu trú phục vụ tăng 20,8%, khách do các cơ sở lữ hành phục vụ tăng 30,75% so với năm 2018. Kể từ khi đại dịch COVID-19 xảy ra, số

BẢNG 1: SỐ LƯỢT KHÁCH DU LỊCH NỘI ĐỊA TỈNH NGHỆ AN GIAI ĐOẠN 2018- 2021 (LƯỢT NGƯỜI)

	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Số lượt khách do các cơ sở lưu trú phục vụ	5.474.810	6.613.614	3.961.650	2.868.125
Số lượt khách do các cơ sở lữ hành phục vụ	41.621	54.420	27.213	8.714
Tổng	5.516.431	6.668.034	3.988.863	2.876.839

Nguồn: Tác giả tổng hợp từ Niên giám thống kê tỉnh Nghệ An (2021)

BẢNG 2: DOANH THU MỘT SỐ DỊCH VỤ DU LỊCH TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH NGHỆ AN GIAI ĐOẠN 2018-2021 (Tỷ đồng)

	2018	2019	2020	Sơ bộ 2021
Tổng số	7.756	8.816	7.321	5.119
Dịch vụ lưu trú	1.242	1.401	806	528
Dịch vụ ăn uống	6.514	7.415	6.535	4.591
Dịch vụ du lịch lữ hành	153	165	83	21

Nguồn: Tác giả tổng hợp từ niên giám thống kê tỉnh Nghệ An (2021)

lượt khách suy giảm mạnh, năm 2020 giảm 40,18% (-2.679,1 nghìn lượt khách) so với năm 2019; Năm 2021 giảm 27,88% (-1.112 nghìn lượt khách) so với năm 2020 và giảm 56,85% (- 3.791,2 nghìn lượt khách) so với năm 2019. Do số lượt khách du lịch giảm mạnh nên doanh thu ngành Du lịch giảm là điều không tránh khỏi.

Bảng 2 cho thấy, trước khi đại dịch xảy ra, doanh thu dịch vụ lưu trú và dịch vụ ăn uống hay doanh thu của các cơ sở lữ hành đều tăng. Cụ thể, doanh thu từ dịch vụ lưu trú năm 2019 tăng 12,8% (159 tỷ đồng) so với năm 2018; Dịch vụ ăn uống cũng tăng 13,83% (901 tỷ đồng); Doanh thu của cơ sở lữ hành tăng 7,8%. Kể từ khi đại dịch xảy ra vào đầu năm 2020, doanh thu từ hoạt động du lịch suy giảm, đặc biệt ảnh hưởng lớn đến các cơ sở du lịch, doanh thu giảm gần 50% so với năm 2019. Năm 2021, do dịch bùng phát, cả nước phải tạm dừng để tiếp tục thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch, giãn cách xã hội nên ngành Du lịch gần như đóng băng. Năm 2021, doanh thu lưu trú đạt 528 tỷ đồng, giảm 34,49% (-278 tỷ đồng); Dịch vụ ăn uống đạt 4.591 tỷ đồng, giảm 29,75% (-1.944 tỷ đồng); Dịch vụ du lịch lữ hành đạt 21 tỷ đồng, giảm 74,70% (-62 tỷ đồng) so với năm 2020.

Khi Chính phủ cho phép mở cửa lại các hoạt động du lịch và đón khách du lịch quốc tế trong điều kiện bình thường mới và các hãng hàng không đã mở lại nhiều đường bay phục vụ du khách ngành Du lịch trên địa bàn Tỉnh đã bắt đầu phục hồi. Ngay từ đầu năm 2022, Sở Du lịch tỉnh Nghệ An đã tổ chức Hội nghị kích cầu du lịch Nghệ An, liên kết chặt chẽ giữa Sở Du lịch, các tỉnh Bắc Trung Bộ, các tổ chức, doanh nghiệp kinh doanh du lịch cho hoạt động phục hồi du lịch nội địa và chuẩn bị

mở lại du lịch quốc tế trong điều kiện bình thường mới. Các điểm du lịch trong Tỉnh như: Đảo chè huyện Thanh Chương, Điểm du lịch miền Tây xứ Nghệ, khu du lịch sinh thái ở Mường Thanh Diễn Lâm, Nghĩa Đàn hay du lịch cộng đồng tại huyện Quế Phong, Tương Dương, Con Cuông; các địa phương ven biển Cửa Lò, Quỳnh Lưu, Hoàng Mai triển khai mùa du lịch biển ... đã thu hút

sự quan tâm khách du lịch. Bên cạnh đó, tỉnh Nghệ An đã tập trung đẩy mạnh triển khai nhiều hoạt động xúc tiến, truyền bá các điểm đến du lịch, hoạt động đa dạng và phong phú như: Tổ chức Hội nghị triển khai mở cửa hoạt động du lịch và đón khách du lịch quốc tế năm 2022, khai trương Lễ hội du lịch Cửa Lò năm 2022, vận hành phố đi bộ TP. Vinh, cùng UBND TP. Hà Nội và UBND TP. Hồ Chí Minh tổ chức diễn đàn liên kết phát triển du lịch với chủ đề “Hội tụ tinh hoa- Nâng tầm điểm đến”, các chương trình nhằm giới thiệu, quảng bá những sản phẩm du lịch đặc sắc của địa phương... Do vậy, kết quả về du lịch tỉnh Nghệ An trong 5 tháng đầu năm 2022 khá khả quan, cụ thể: lượng khách du lịch đạt 2.970.000 lượt, bằng 178% so với cùng kỳ năm 2021, trong đó du khách lưu trú ước đạt 1.880.000 lượt, bằng 162% so với cùng kỳ năm 2021, khách quốc tế ước đạt 5.300 lượt. Tổng doanh thu từ khách du lịch ước đạt 4.378 tỷ đồng, trong đó doanh thu từ du lịch ước đạt 2.071 tỷ đồng, bằng 209% so với cùng kỳ năm 2021.

Ngày 21/1/2022, Sở Du lịch phối hợp VNPT Nghệ An tổ chức Lễ khai trương cổng thông tin du lịch thông minh Nghệ An (visitnghean.com). Đây là một giải pháp trong đề án đô thị thông minh của Tỉnh, sử dụng nền tảng số để hình thành hệ sinh thái du lịch và tạo lợi ích tương hỗ cho du khách, chính quyền và doanh nghiệp, từng bước kiến tạo ngành Du lịch chất lượng cao. Cổng thông tin du lịch thông minh sẽ giúp người dân được tiếp cận nhanh hơn, dễ tìm kiếm thông tin và thân thiện, giúp đẩy mạnh công tác tuyên truyền, quảng bá du lịch của Tỉnh, góp phần đẩy nhanh phục hồi và phát triển du lịch Nghệ An. Ngoài ra, đây cũng là

địa chỉ để cơ quan quản lý nhà nước giám sát, điều hành, tương tác với các tổ chức, cá nhân hoạt động trong lĩnh vực du lịch.

Giải pháp phát triển du lịch Nghệ An sau đại dịch COVID-19

Ngành Du lịch đã và đang đóng góp rất quan trọng vào chuyển dịch cơ cấu kinh tế, thu ngân sách của tỉnh Nghệ An và cải thiện chất lượng của đời sống người dân. Những năm gần đây, ngoài khoảng thời gian do ảnh hưởng đại dịch COVID-19, ngành Du lịch Nghệ An đã có những bước phát triển vượt bậc và đúng hướng. Để phục hồi và phát triển ngành Du lịch hậu COVID-19, tỉnh Nghệ An cần chú trọng triển khai một số giải pháp sau:

Một là, về phát triển du lịch địa phương: Khi hoạt động du lịch phục hồi thì du lịch nội địa sẽ là trọng tâm, tập trung vào một vài vị trí đặc địa để giữ chân và thu hút khách du lịch, cung cấp cho khách du lịch những trải nghiệm bổ ích thông qua việc khám phá các lựa chọn hay thể cho du lịch đại chúng như du lịch thiên nhiên, du lịch cộng đồng, du lịch vòng quanh theo chủ đề. Tỉnh Nghệ An cần tập trung triển khai quy hoạch đầu tư xây dựng Khu du lịch Quốc gia Kim Liên tại huyện Nam Đàn thành sản phẩm du lịch đặc thù, mang tầm quốc gia; Đẩy nhanh tiến độ các dự án du lịch nghỉ dưỡng biển trọng điểm tại thị xã Cửa Lò, thị xã Hoàng Mai, huyện Nghi Lộc; Phát triển du lịch sinh thái gắn liền trải nghiệm văn hóa cộng đồng, du lịch khám phá tại các huyện miền Tây Nghệ An như huyện Quỳnh Hợp, Con Cuông, Quỳnh Châu...; phát huy giá trị di sản thế giới Dân ca Ví Dặm Nghệ Tĩnh, tạo ra các sản phẩm chủ đạo mang thương hiệu du lịch Nghệ An... Bên cạnh đó, có thể xem xét áp dụng du lịch nội địa với các gói ưu đãi và khuyến mãi giảm giá nhằm phục vụ nhu cầu du lịch, kết nối cùng các địa phương khác tổ chức các chương trình, sự kiện gia tăng du lịch để kích cầu và tuyên truyền, quảng bá ngành Du lịch nội địa khôi phục và phát triển.

Hai là, về phía chính quyền các cấp: Cần chuẩn bị tốt hơn và có năng lực phản ứng, thích ứng nhanh chóng. Điều này đòi hỏi các cơ chế đánh giá rủi ro và ứng phó khủng hoảng mạnh mẽ hơn, đồng thời có sự phối hợp chặt chẽ hơn ở các cấp địa phương, quốc gia và quốc tế; Cần tiếp tục củng cố, kiện toàn tổ chức bộ máy và nâng cao đội ngũ quản lý nhà nước về du lịch; Tiếp tục chỉ đạo làm tốt công tác bảo đảm an ninh, trật tự, bảo vệ môi trường và an toàn cho khách du lịch, hướng tới xây dựng môi trường du lịch tỉnh Nghệ An thật sự an

toàn, văn minh, thân thiện và chất lượng; Đa dạng các hình thức đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực của đội ngũ cán bộ, lãnh đạo, bồi dưỡng phù hợp với nhu cầu phát triển nguồn nhân lực của tỉnh Nghệ An.

Ba là, hỗ trợ doanh nghiệp du lịch: Khoảng thời gian đại dịch đã khiến các doanh nghiệp du lịch bị ảnh hưởng nặng nề, vì vậy cần đẩy mạnh hỗ trợ cho các doanh nghiệp du lịch. Nhà nước và tỉnh Nghệ An cần có các chính sách miễn giảm thuế cho các doanh nghiệp trong ngành Du lịch như giảm chi phí môi trường, xem xét miễn giảm các khoản đóng góp bảo hiểm y tế và xã hội cho các doanh nghiệp du lịch, giảm lãi suất vay ngân hàng, giảm thuế khoán đối với các hộ kinh doanh cá thể, giá điện sản xuất cho các cơ sở kinh doanh nhà hàng, dịch vụ lưu trú du lịch...

Bốn là, đầu tư cơ sở hạ tầng và đẩy mạnh áp dụng công nghệ số: Kết cấu hạ tầng của tỉnh Nghệ An đã có bước phát triển đột phá, một số công trình hạ tầng được đầu tư từ Chương trình Phát triển hạ tầng du lịch quốc gia cũng đã hoàn thành vừa đưa vào hoạt động, tuy nhiên vẫn còn chưa đáp ứng được so với yêu cầu phát triển du lịch trong bối cảnh nhu cầu di chuyển của khách du lịch tăng lên nhanh chóng, hoạt động xúc tiến cho du lịch còn chưa có chiều sâu và chưa đúng trọng điểm. Bởi vậy, cần tăng cường các chuyến bay nội địa và tàu hỏa, xe khách đến các điểm du lịch, đặc biệt là các điểm du lịch chính của tỉnh, nghiên cứu hoàn thiện và phát triển các tuyến đường giao thông như đường Bình Minh (thị xã Cửa Lò), Cảng hàng không Vinh, các tuyến đường, hệ thống hạ tầng giao thông kết nối hệ thống hạ tầng khu vực cửa khẩu biên giới... đồng bộ, lâu dài, linh hoạt khi vận hành và sử dụng trong mọi hoàn cảnh, điều kiện, góp phần thúc đẩy ngành Du lịch của Tỉnh phát triển.

Tài liệu tham khảo:

1. Cục Thống kê tỉnh Nghệ An (2021), Niên giám thống kê tỉnh Nghệ An;
2. UBND tỉnh Nghệ An (2021), Quyết định số 5241/QĐ- UBND ngày 31/12/2021 về việc phê duyệt đề án "Phát triển hệ thống kết cấu hạ tầng trọng điểm giai đoạn 2021-2025";
3. Hồ Bá Tú (2022), Phát huy tiềm năng, thế mạnh, tỉnh Nghệ An từng bước khẳng định thương hiệu du lịch địa phương, Tạp chí Cộng sản;
4. Margaux Constantin, Matthieu Francois, Thao Le (2021), Đổi mới ngành Du lịch: Việt Nam có thể đẩy nhanh tốc độ phục hồi như thế nào;
5. Nguyễn Văn Lành (2021), Bàn giải pháp khôi phục ngành Du lịch trước tác động của đại dịch COVID-19, Tạp chí Kinh tế và Dự báo.

Thông tin tác giả:

ThS. Trần Thị Hồng Lam, TS. Trần Thị Thanh Tâm - Giảng viên Trường Kinh tế, Trường Đại học Vinh
Email: tranlam0811@gmail.com